

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2019 r.
poz. 430, 399,
447, 534, 1571.

U S T A W A

z dnia 18 października 2006 r.

o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów

Stwierdzamy, że praca albo służba w organach bezpieczeństwa państwa komunistycznego, lub pomoc udzielana tym organom przez osobowe źródło informacji, polegające na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli, była trwale związana z łamaniem praw człowieka i obywatela na rzecz komunistycznego ustroju totalitarnego. Mając na względzie powyższe, a także konieczność zapewnienia obsady funkcji, stanowisk i zawodów wymagających zaufania publicznego przez osoby, które swoim dotychczasowym postępowaniem dają i dawały w przeszłości gwarancje uczciwości, szlachetności, poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny, odwagi cywilnej i prawości, oraz ze względu na konstytucyjne gwarancje zapewniające obywatelom prawo do informacji o osobach pełniących takie funkcje, zajmujących takie stanowiska i wykonujących takie zawody, stanowi się, co następuje:¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb ujawniania informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa oraz treści tych dokumentów, znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej „Instytutem Pamięci Narodowej”, tryb składania oraz oceny zgodności z prawdą oświadczeń dotyczących pracy lub służby

¹⁾ Preambuła w zakresie obejmującym wyrazy „przez osobowe źródło informacji” utraciła moc z dniem 15 maja 2007 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. sygn. akt K 2/07 (Dz. U. poz. 571).

w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Art. 2. 1. Organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego;
- 2) Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego;
- 3) Komitet do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego;
- 4) jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1–3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.;
- 5) instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych;
- 6) Akademia Spraw Wewnętrznych;
- 7) Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza;
- 8) Zarząd Główny Służby Wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki;
- 9) Informacja Wojskowa;
- 10) Wojskowa Służba Wewnętrzna;
- 11) Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego;
- 12) inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.
- 13) (utracił moc)²⁾
- 14) (utracił moc)²⁾

2. (utracił moc)²⁾

3. Jednostkami Służby Bezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy, są te jednostki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu

²⁾ Na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, oraz te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

Art. 3. 1. Dokumentami organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) wszelkie nośniki informacji, niezależnie od formy przechowywania informacji, w tym w szczególności: akta, kartoteki, rejestry, pliki komputerowe, pisma, mapy, plany, filmy i inne nośniki obrazu, nośniki dźwięku i wszelkich innych form zapisu, a także kopie, odpisy i inne duplikaty tych nośników informacji;
- 2) niezbędne do analizy informacji środki pomocnicze, a w szczególności programy na użytek zautomatyzowanego przetwarzania danych – podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2032 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 131).

2. Dokumentami organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu niniejszej ustawy, są również podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej akta sądowe oraz orzeczenia wydane przez sądy w każdej sprawie, która toczyła się w związku z dokumentami, o których mowa w ust. 1.

3. Dokument dotyczy danej osoby, w rozumieniu niniejszej ustawy, jeżeli zawiera informacje, w szczególności dane osobowe, które pozwalają na identyfikację tej osoby na podstawie tego lub innych dokumentów.

Art. 3a. 1. Współpracą w rozumieniu ustawy jest świadoma i tajna współpraca z ogniwami operacyjnymi lub śledczymi organów bezpieczeństwa państwa w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji.

2. Współpracą w rozumieniu ustawy jest również świadome działanie, którego obowiązek wynikał z ustawy obowiązującej w czasie tego działania w związku z pełnioną funkcją, zajmowanym stanowiskiem, wykonywaną pracą lub pełnioną służbą, jeżeli informacje przekazywane były organom bezpieczeństwa państwa w zamiarze naruszenia wolności i praw człowieka i obywatela.

3. Służbą w rozumieniu ustawy nie jest pełnienie jej w organach, o których mowa w art. 2, której obowiązek wynikał z ustawy obowiązującej w tym czasie.

Art. 4. Osobami pełniącymi funkcje publiczne w rozumieniu ustawy są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego;
- 3) osoba zajmująca kierownicze stanowisko państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 152);
- 4) członek Rady Polityki Pieniężnej;
- 5) członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego;
- 6) członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;
- 7) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia i jego zastępcy;
- 8) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
- 9) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
- 10) Przewodniczący, Zastępcy Przewodniczącego oraz członkowie Komisji Nadzoru Finansowego;
- 11) osoby wchodzące w skład służby zagranicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2040 oraz z 2019 r. poz. 9);
- 11a) niebędące członkami służby zagranicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej osoby:
 - a) o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej,
 - b) zatrudnione w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.³⁾),
 - c) zatrudnione w ministerstwie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1915),

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1608, 1629, 2215, 2244, 2245, 2377 i 2432.

- d) zatrudnione w jednostkach organizacyjnych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zagranicznych
 - o ile osoby te są obywatelami polskimi;
- 12) osoby powołane lub mianowane na podstawie przepisów innych ustaw na inne, niż wymienione w pkt 3–11 i 14, stanowiska przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm, Prezydium Sejmu, Senat, Prezydium Senatu, Sejm i Senat, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa Rady Ministrów;
- 13) prezes sądu;
- 14) sędzia i prokurator;
- 15) kierownik powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury;
- 16) radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 17) organ i członek organu jednostki samorządu terytorialnego, organu związku jednostek samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy;
- 17a) członek zarządu związku metropolitalnego;
- 18) członek rady uczelni, rektor, członek kolegium elektorów, członek senatu, osoba będąca członkiem organu w rozumieniu art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, 2024 i 2245), osoba pełniąca funkcję organu w rozumieniu tego przepisu, prezydent federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, członek zgromadzenia federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, osoba ubiegająca się o tytuł profesora, członek Rady Doskonałości Naukowej, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej, członek Komisji Ewaluacji Nauki oraz członek Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 18a) Dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej i jego zastępcy;
- 18b) członkowie Rady Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej;
- 18c) Prezes i Wiceprezesi Centrum Łukasiewicz;
- 19) członek rady nadzorczej, członek zarządu, dyrektor programu i jego zastępcy, wydawca lub autor audycji publicystycznej lub informacyjnej oraz dyrektor terenowego oddziału i agencji „Telewizji Polskiej – Spółka Akcyjna”, „Polskiego Radia – Spółka Akcyjna”, a także członek Zarządu, członek Rady

- Nadzorczej oraz członek Rady Programowej „Polskiej Agencji Prasowej – Spółka Akcyjna”, dyrektor oddziału, dyrektor biura, redaktor naczelny „Polskiej Agencji Prasowej – Spółka Akcyjna” oraz członek rady nadzorczej, członek zarządu, dyrektor i jego zastępcy w spółce radiofonii regionalnej;
- 20) (utracił moc)²⁾
- 21) (utracił moc)²⁾
- 22) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne;
- 23) (utracił moc)²⁾
- 24) osoby zajmujące kierownicze stanowiska:
- a) w urzędach organów władzy publicznej, w tym naczelnych i centralnych organach administracji państwowej: dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej,
 - b) w administracji rządowej w województwie: dyrektora i jego zastępcy, kierownika zespolonej służby, inspekcji lub straży i jego zastępcy, kierownika w organie administracji niezespolonej i jego zastępcy;
- 25) osoba zajmująca wysokie stanowisko państwowe w rozumieniu *ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz. U. poz. 1217, z późn. zm.⁴⁾)⁵⁾*, inne niż wymienione w pkt 3, 7, 11 i 24;
- 26) pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego zajmujący stanowiska dyrektora pionu i jego zastępcy, dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej i jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej;
- 27) pracownicy Narodowego Banku Polskiego zajmujący stanowiska dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz doradcy prezesa, terenowego koordynatora inspekcji, głównego specjalisty kierującego zespołem, kierownika zespołu, kierownika sekcji i głównego specjalisty;

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. poz. 1832, z 2007 r. poz. 96, 331, 660, 847 i 1242 oraz z 2008 r. poz. 634.

⁵⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 24 marca 2009 r. na podstawie art. 214 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. poz. 1505), która weszła w życie z dniem 24 marca 2009 r.

- 28) pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej;
- 29) członek Rady Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektor i zastępcy dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektor i zastępcy dyrektora departamentów (komórek równorzędnych) w centrali Narodowego Funduszu Zdrowia oraz główny księgowy Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 29a) kontrolerzy w rozumieniu art. 61e ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.⁶⁾);
- 30) dyrektor (kierownik) komórki organizacyjnej w centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dyrektor oddziału w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i ich zastępcy;
- 31) dyrektor biura centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, dyrektor oddziału regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i ich zastępcy;
- 32) skarbnik województwa, powiatu lub gminy oraz sekretarz powiatu lub gminy;
- 32a) skarbnik związku metropolitalnego oraz sekretarz związku metropolitalnego;
- 33) prezes, wiceprezes i członkowie samorządowych kolegiów odwoławczych;
- 34) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
- 35) (uchylony)
- 36) członek zarządu, członek rady nadzorczej banku państwowego;
- 37) dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca oraz osoba zarządzająca przedsiębiorstwem na podstawie umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym;
- 38) (uchylony)
- 39) członek zarządu, członek rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem Skarbu Państwa, w której udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1515, 1532, 1544, 1552, 1669, 1925, 2192 i 2429 oraz z 2019 r. poz. 60, 303 i 399.

- 40) członek zarządu, członek rady nadzorczej w spółce handlowej z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji;
- 41) (uchylony)
- 42) osoba będąca przedstawicielem Skarbu Państwa w radzie nadzorczej spółki handlowej innej niż wymieniona w pkt 39;
- 43) osoba będąca przedstawicielem jednostki samorządu terytorialnego w radzie nadzorczej spółki handlowej, innej niż wymieniona w pkt 40;
- 44) pracownicy nauki i szkolnictwa wyższego:
 - a) (utraciła moc)²⁾
 - b) osoba pełniąca funkcję kierowniczą albo głównego księgowego w uczelni publicznej,
 - c) osoba zajmująca stanowisko dyrektora instytutu, wicedyrektora instytutu, kanclerza, głównego księgowego, prezesa, wiceprezesa, sekretarza naukowego w Polskiej Akademii Nauk lub w instytucie badawczym,
 - d) osoba zajmująca w instytucie działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz stanowisko dyrektora lub zastępcy dyrektora;
- 45)⁷⁾ dyrektor szkoły publicznej lub niepublicznej;
- 46) dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej;
- 47) adwokat, radca prawny, notariusz;
- 48) komornik;
- 49) (utracił moc)²⁾
- 50) (utracił moc)²⁾
- 51) audytor wewnętrzny w rozumieniu *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. poz. 2104, z późn. zm.⁸⁾)⁹⁾*;
- 52) (utracił moc)²⁾

⁷⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim dotyczy dyrektora szkoły niepublicznej, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. poz. 1420, z 2006 r. poz. 319, 708, 1217, 1218, 1381 i 1832, z 2007 r. poz. 560, 587, 791 i 984, z 2008 r. poz. 1112, 1317, 1370 i 1505 oraz z 2009 r. poz. 100, 504, 619 i 666.

⁹⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 stycznia 2010 r. na podstawie art. 85 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. poz. 1241), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

- 53) (utracił moc)²⁾
- 54) dyrektor i zastępcy dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
- 55) żołnierze zawodowi zajmujący stanowiska służbowe o stopniach etatowych pułkowników (komandorów) i generałów (admiralów) oraz zajmujący stanowiska służbowe komendantów wojskowych komend uzupełnień oraz ich zastępców;
- 56) dyrektor i zastępcy dyrektora Narodowego Centrum Nauki;
- 57) dyrektor Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia;
- 58) osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej w rozumieniu art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, z późn. zm.¹⁰⁾) albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej;
- 59) Szef Krajowej Administracji Skarbowej i jego zastępcy;
- 60) członek zarządu polskiego związku sportowego;
- 61) Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i jego zastępcy, członkowie Rady Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego;
- 61a) Dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka i jego zastępcy;
- 61b) Dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego i jego zastępcy;
- 61c) Dyrektor Instytutu Europy Środkowej i jego zastępcy;
- 62) osoba zatrudniona w Straży Marszałkowskiej i funkcjonariusz Straży Marszałkowskiej;
- 63) Komendant Straży Marszałkowskiej i jego zastępcy;
- 64) osoby pełniące funkcje organów albo wchodzące w skład organów Polskiego Związku Łowieckiego;
- 65) członkowie zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej koła łowieckiego;
- 66) Prezes i zastępcy Prezesa Agencji Badań Medycznych oraz osoba pełniąca obowiązki Prezesa Agencji Badań Medycznych;

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 1000, 1039, 1499, 1544, 1577, 1654, 2193, 2245 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 53 i 125.

- 67) członkowie Rady Agencji Badań Medycznych;
- 68) Prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Zastępca Prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego oraz członkowie Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.

Art. 5. (uchylony)

Art. 6. (uchylony)

Rozdział 2

Oświadczenia i rejestr oświadczeń

Art. 7. 1. Obowiązek złożenia oświadczenia, dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., zwanego dalej „oświadczeniem lustracyjnym”, mają osoby, o których mowa w art. 4, urodzone przed dniem 1 sierpnia 1972 r.

2. Oświadczenie lustracyjne składa się w chwili wyrażenia zgody na kandydowanie lub zgody na objęcie lub wykonywanie funkcji, a w przypadku żołnierza zawodowego przed doręczeniem mu decyzji o wyznaczeniu na stanowisko służbowe.

3. Złożenie oświadczenia lustracyjnego powoduje wygaśnięcie obowiązku jego powtórnego złożenia w przypadku późniejszego kandydowania lub wykonywania funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia oświadczenia.

3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia lustracyjnego składa organowi właściwemu do przedłożenia oświadczenia informację o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego.

3b. W przypadku późniejszego kandydowania lub wykonywania funkcji publicznej, z którą związany jest obowiązek złożenia oświadczenia lustracyjnego przez osobę, która złożyła oświadczenie lustracyjne na zasadach określonych w art. 11 ust. 4, osoba ta może powtórnie złożyć oświadczenie lustracyjne.

4. Tryb składania oświadczeń przez osoby, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2 i 17, pochodzące z wyborów powszechnych, określają przepisy odpowiednich ustaw regulujących zasady przeprowadzania wyborów.

5. Organy, którym składane są oświadczenia lustracyjne, przekazują je niezwłocznie do Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej celem rozpoznania w trybie określonym w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, chyba że z przepisów odrębnych wynika obowiązek przekazania oświadczenia do oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, z zastrzeżeniem art. 21c.

Art. 7a. 1. Osoby zobowiązane do złożenia oświadczenia lustracyjnego, które pełnią służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego albo Służbie Wywiadu Wojskowego i wykonywały lub wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze poza granicami państwa w celu ochrony jego bezpieczeństwa, obronności lub bezpieczeństwa i zdolności bojowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, w oświadczeniu lustracyjnym nie podają informacji o pracy lub służbie w organach bezpieczeństwa państwa.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, równocześnie ze złożeniem oświadczenia lustracyjnego składają, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, deklarację zawierającą informacje o pracy lub służbie w organach bezpieczeństwa państwa.

3. Wzór deklaracji, o której mowa w ust. 2, stanowi załącznik nr 3 do ustawy.

4. Deklarację składa się odpowiednio Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego.

5. Organ, któremu składana jest deklaracja, przekazuje ją niezwłocznie Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej.

6. Do deklaracji znajdujących się w Instytucie Pamięci Narodowej nie może mieć dostępu żadna inna osoba poza przedstawicielami wyznaczonymi przez odpowiednio Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz – w zakresie deklaracji przekazanych przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Szefa Służby Wywiadu Wojskowego – przez Ministra Obrony Narodowej, a także przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w celu realizacji czynności, o których mowa w art. 52a pkt 2 ustawy z dnia

18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Art. 8. Właściwym organem do przedłożenia oświadczenia lustracyjnego jest w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4:

- 1) pkt 1 i 2 – Państwowa Komisja Wyborcza;
- 2) pkt 3:
 - a) w stosunku do osoby desygnowanej na stanowisko Prezesa Rady Ministrów – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Rady Ministrów – powołujący lub mianujący,
 - c) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje, wybiera lub mianuje Sejm, Prezydium Sejmu, Sejm i Senat lub Marszałek Sejmu – Marszałek Sejmu,
 - d) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Senat lub Marszałek Senatu – Marszałek Senatu,
 - e) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje organ inny niż wymienione w lit. b–d – organ powołujący lub mianujący;
- 3) pkt 4 – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) pkt 5 – Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- 5) pkt 6 – właściwy organ wybierający lub powołujący;
- 6) pkt 7 – minister właściwy do spraw zdrowia;
- 7) pkt 8 – Prezes Rady Ministrów;
- 8) pkt 9 – minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
- 9) pkt 10 – właściwy organ powołujący, wyznaczający lub delegujący;
- 10) pkt 11 i 11a – minister właściwy do spraw zagranicznych;
- 11) pkt 12 – właściwy organ powołujący lub mianujący;
- 12) pkt 13:
 - a) w stosunku do kandydata na funkcję prezesa sądu powszechnego oraz prezesa sądu wojskowego – Minister Sprawiedliwości,

- b) w stosunku do kandydata na funkcję prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego – Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 13) pkt 14:
- a) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego lub sędziego Trybunału Stanu – Marszałek Sejmu,
 - b) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego Sądu Najwyższego – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
 - c) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego sądu administracyjnego – Krajowa Rada Sądownictwa,
 - d) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego sądu powszechnego lub wojskowego – Krajowa Rada Sądownictwa,
 - e) w stosunku do kandydata na stanowisko prokuratora – Prokurator Generalny;
- 14) pkt 15 – Prokurator Generalny;
- 15) pkt 16 – Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 16) pkt 17 – w stosunku do osoby ubiegającej się o funkcję organu lub członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz członka organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy, pochodzącego z wyborów powszechnych – właściwa komisja wyborcza; w stosunku do pozostałych osób – właściwy wojewoda;
- 16a) pkt 17a – właściwy wojewoda;
- 17) pkt 18 i 18a:
- a) w stosunku do kandydata na członka rady uczelni, członka kolegium elektorów, członka senatu, członka organu w rozumieniu art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz do kandydata do pełnienia funkcji organu w rozumieniu tego przepisu – właściwy rektor,
 - b) w stosunku do osoby ubiegającej się o tytuł profesora – przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej,
 - c) w stosunku do kandydata na rektora, prezydenta federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, członka zgromadzenia federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, członka Rady

Doskonałości Naukowej, członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej, członka Komisji Ewaluacji Nauki, członka Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej i na jego zastępcę – właściwy podmiot powołujący lub dokonujący wyboru;

17a) pkt 18b – właściwy organ powołujący;

17b) pkt 18c – minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;

18) pkt 19 – organ lub podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa, a w stosunku do członków rad nadzorczych jednostek publicznej radiofonii i telewizji – właściwy organ powołujący;

19) *pkt 20²⁾* – właściwy organ koncesyjny;

20) *pkt 21²⁾*:

a) w stosunku do członka zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, współnika spółki osobowej będącej wydawcą lub osoby fizycznej będącej wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe – właściwy organ rejestracyjny;

b) (utraciła moc)²⁾

21) pkt 22 – Prezes Najwyższej Izby Kontroli;

22) *pkt 23²⁾* – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego;

23) pkt 24:

a) lit. a – odpowiednio właściwy minister lub kierownik urzędu,

b) lit. b – właściwy wojewoda;

24) pkt 25 – właściwy organ powołujący;

25) pkt 26 – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego;

26) pkt 27 – Prezes Narodowego Banku Polskiego;

27) pkt 28 – Prezes Instytutu Pamięci Narodowej;

28) pkt 29 – minister właściwy do spraw zdrowia;

28a) pkt 29a – Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia;

29) pkt 30 – Prezes Rady Ministrów;

30) pkt 31 – minister właściwy do spraw rozwoju wsi;

31) pkt 32 – właściwy organ powołujący;

31a) pkt 32a – właściwy wojewoda;

- 32) pkt 33 – Prezes Rady Ministrów;
- 33) pkt 34 – w stosunku do kandydata na prezesa regionalnej izby obrachunkowej – Prezes Rady Ministrów; w stosunku do kandydata na członka kolegium regionalnej izby obrachunkowej, a także naczelnika wydziału lub inspektora do spraw kontroli w regionalnej izbie obrachunkowej – prezes tej izby;
- 34) (uchylony)
- 35) pkt 36 – Prezes Rady Ministrów;
- 36) pkt 37 – właściwy organ założycielski;
- 37) pkt 39 – organ lub podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa;
- 38) pkt 40 – właściwy wojewoda;
- 39) pkt 42 – organ lub podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa;
- 40) pkt 43 – właściwy wojewoda;
- 41) pkt 44 – właściwy rektor lub kierownik jednostki zatrudniającej;
- 42) pkt 45 – właściwy kurator oświaty;
- 43) pkt 46 – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;
- 44) pkt 47:
 - a) w stosunku do osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych – właściwa okręgowa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych,
 - b) w stosunku do osoby ubiegającej się o powołanie do wykonywania zawodu notariusza – Minister Sprawiedliwości;
- 45) pkt 48 – Minister Sprawiedliwości;
- 46) *pkt 49²⁾* – Krajowa Rada Biegłych Rewidentów;
- 47) *pkt 50²⁾* – Krajowa Rada Doradców Podatkowych;
- 48) pkt 51 – kierownik jednostki sektora finansów publicznych;
- 49) (utracił moc)²⁾
- 50) (uchylony)
- 51) pkt 54 i 56 – minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 52) pkt 55 – Minister Obrony Narodowej;
- 53) pkt 57 – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;

- 54) pkt 58 – kierownik jednostki organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej;
- 55) pkt 59 – minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 56) pkt 60 – minister właściwy do spraw kultury fizycznej;
- 57) pkt 61 – Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
- 57a) pkt 61a–61c – Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 58) pkt 62 – Komendant Straży Marszałkowskiej;
- 59) pkt 63 – Szef Kancelarii Sejmu;
- 60) pkt 64:
 - a) w stosunku do kandydata na delegata na okręgowy zjazd delegatów Polskiego Związku Łowieckiego, kandydata na delegata na Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego lub kandydata do Naczelnej Rady Łowieckiej – właściwy zarząd okręgowy,
 - b) w stosunku do innych osób – właściwy organ powołujący;
- 61) pkt 65 – właściwy organ wybierający;
- 62) pkt 66 i 67 – minister właściwy do spraw zdrowia;
- 63) pkt 68 – właściwy organ powołujący.

Art. 9. Osoby składające oświadczenie lustracyjne, w zakresie jego treści, są zwolnione z mocy prawa z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych.

Art. 10. 1. Wzór oświadczenia lustracyjnego stanowi załącznik nr 1a do ustawy, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 5.

2. Wzór informacji o złożeniu oświadczenia lustracyjnego, o której mowa w art. 7 ust. 3a, stanowi załącznik nr 2a do ustawy.

Art. 11. 1. (utracił moc)²⁾

2. (utracił moc)²⁾

3. (utracił moc)²⁾

4. Złożenie oświadczenia lustracyjnego w związku z pełnieniem w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego albo Centralnym Biurze Antykorupcyjnym funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 24, następuje

z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych. Przepisów *ust. 1*²⁾–³⁾ nie stosuje się.

5. Wzór oświadczenia lustracyjnego składanego na zasadach określonych w *ust. 4* stanowi załącznik nr 4 do ustawy.

Art. 12. (uchylony)

Art. 13. Treść oświadczenia lustracyjnego kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posła lub senatora, posła do Parlamentu Europejskiego oraz kandydata na pochodzący z wyborów powszechnych organ i członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz członka organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy, stwierdzającego fakt ich pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi, w części A określonej wzorem stanowiącym załącznik nr 1a do ustawy, podaje się do publicznej wiadomości również w obwieszczeniu wyborczym.

Art. 14. (uchylony)

Art. 15. (uchylony)

Art. 16. (uchylony)

Rozdział 3

Postępowanie lustracyjne

Art. 17. W sprawach zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych orzeka, w składzie 3 sędziów, sąd okręgowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.

Art. 18. 1. Rozprawa w postępowaniu lustracyjnym odbywa się jawnie, z zastrzeżeniem *ust. 2 i 2a*.

2. Sąd może wyłączyć jawność części rozprawy:

- 1) na wniosek osoby lustrowanej, w zakresie, w jakim mogą zostać ujawnione okoliczności dotyczące tej osoby, o których mowa w *art. 22 ust. 3 pkt 1*, albo

2)¹¹⁾ z urzędu, w zakresie, w jakim mogą zostać ujawnione okoliczności, o których mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1, dotyczące innej osoby lub innych osób, chyba że były one pracownikami lub funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa państwa.

2a. Sąd może wyłączyć jawność całości albo części rozprawy również na żądanie prokuratora Biura Lustracyjnego lub prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, jeżeli zachodzi obawa ujawnienia informacji niejawnych.

3. Akta zakończonych postępowań lustracyjnych, przeprowadzonych bez wyłączenia jawności rozprawy, są jawne.

4. W terminie 7 dni od dnia wydania orzeczenia sąd wydaje postanowienie w sprawie jawności akt postępowania lustracyjnego w zakresie, w jakim postępowanie prowadzono z wyłączeniem jawności, albo odmawia ich ujawnienia. Sąd postanawia o jawności akt w przypadku, gdy nie zostały w nich ujawnione okoliczności, o których mowa w ust. 2 lub 2a. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

5. Każdy ma prawo wystąpić z wnioskiem do Instytutu Pamięci Narodowej o udostępnienie do wglądu kopii akt sprawy lustracyjnej zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądu. Przepis art. 22 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 19. W zakresie nieuregulowanym przepisami niniejszej ustawy do postępowania lustracyjnego, w tym odwoławczego oraz kasacyjnego, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 20. 1. Wszczęcie postępowania lustracyjnego następuje, z zastrzeżeniem ust. 3–5 i art. 21c, na wniosek prokuratora Biura Lustracyjnego lub prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej.

2. Prokurator Biura Lustracyjnego lub prokurator oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej występuje z wnioskiem do sądu w przypadku powstania wątpliwości co do zgodności oświadczenia lustracyjnego z prawdą. Czynności związane z rozpoznawaniem oświadczeń lustracyjnych i kierowaniem do sądu wniosków o wszczęcie postępowania lustracyjnego określa

¹¹⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim dotyczy pracowników lub funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

3. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek osoby, która złożyła oświadczenie lustracyjne, stwierdzające fakt jej pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi, a domaga się ustalenia, że jej praca, służba lub współpraca była wymuszona poprzez groźbę utraty życia lub zdrowia przez nią lub osoby jej najbliższe w rozumieniu Kodeksu karnego.

4. (utracił moc)²⁾

5.¹²⁾ Wniosek o wszczęcie postępowania może złożyć do sądu również osoba, która przed dniem wejścia w życie ustawy pełniła funkcję publiczną, o której mowa w art. 4, która została publicznie pomówiona o fakt pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r., i złożyła oświadczenie lustracyjne.

5a.¹³⁾ W przypadkach, o których mowa w ust. 3–5, sąd przekazuje oświadczenie lustracyjne do Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej w celu przygotowania postępowania lustracyjnego oraz przedstawienia stanowiska w sprawie zgodności oświadczenia z prawdą.

6. W przypadku, gdy osoba, o której mowa w ust. 4²⁾ i 5, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania nie składała oświadczenia lustracyjnego w związku z pełnieniem funkcji publicznej, o której mowa w art. 4, oświadczenie lustracyjne składane jest do sądu wraz z wnioskiem. Sąd niezwłocznie przekazuje kopię oświadczenia lustracyjnego do Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, celem zamieszczenia w rejestrze, o którym mowa w art. 11 *ust. 1*²⁾.

7. Informacje o wszczęciu postępowania lustracyjnego oraz o sposobie jego zakończenia, w tym treść orzeczeń sądu kończących postępowanie w każdej instancji, zamieszczane są w rejestrze, o którym mowa w art. 11 *ust. 1*²⁾, jako załącznik do elektronicznej (cyfrowej) kopii oświadczenia lustracyjnego.

¹²⁾ Utracił moc w zakresie obejmującym wyrazy „która przed dniem wejścia w życie ustawy pełniła funkcję publiczną, o której mowa w art. 4”, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

¹³⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim nie określa terminu przedstawienia stanowiska w sprawie zgodności oświadczenia z prawdą przez biuro lustracyjne Instytutu Pamięci Narodowej, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

Art. 21. 1. Do osoby poddanej postępowaniu lustracyjnemu, zwanej dalej „osobą lustrowaną”, mają zastosowanie przepisy dotyczące oskarżonego w postępowaniu karnym.

2. Do prokuratora Biura Lustracyjnego i prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej w postępowaniu lustracyjnym mają zastosowanie przepisy dotyczące oskarżyciela publicznego w postępowaniu karnym. Udział prokuratora Biura Lustracyjnego lub prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej w postępowaniu lustracyjnym jest obowiązkowy.

Art. 21a. 1. Postępowanie lustracyjne w pierwszej instancji kończy się wydaniem orzeczenia na piśmie. Do orzeczenia stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyroku.

2. Sąd wydaje orzeczenie stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego albo stwierdzające, że oświadczenie było prawdziwe.

2a. Wydając orzeczenie stwierdzające fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, sąd orzeka utratę prawa wybieralności w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy, na okres od 3 do 10 lat.

2b. Wydając orzeczenie stwierdzające fakt złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, sąd orzeka zakaz pełnienia funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 2–57 i 61, na okres od 3 do 10 lat.

2c. Orzeczenie sądu wymaga uzasadnienia.

3.¹⁴⁾ W przypadku gdy w trakcie postępowania lustracyjnego zostanie stwierdzone, iż osoba lustrowana, podejmując pracę lub służbę w organach bezpieczeństwa państwa albo współpracę z nimi, działała pod przymusem w obawie utraty życia lub zdrowia przez nią lub przez osoby dla niej najbliższe w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego, fakt ten podawany jest w orzeczeniu sądu.

¹⁴⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim ma zastosowanie do niego art. 21h, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

Art. 21b. 1. Orzeczenie sądu wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie stronie.

2. W terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia stronie przysługuje apelacja, w której może ona również złożyć wnioski dowodowe.

3. Apelację rozpoznaje się na rozprawie.

4. Sąd wyznacza termin rozprawy nie później niż na 30 dzień od dnia przyjęcia apelacji.

5. Orzeczenie sądu wydane w drugiej instancji jest prawomocne. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się z urzędu w terminie 30 dni od daty wydania orzeczenia.

6.¹⁵⁾ W postępowaniu lustracyjnym kasację od prawomocnego orzeczenia sądu mogą wnieść wyłącznie Prokurator Generalny oraz Rzecznik Praw Obywatelskich z urzędu lub na wniosek osoby lustrowanej. Kasacja może być wniesiona:

- 1) z powodu rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia;
- 2) jeżeli utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe.

7. Do wniosku osoby lustrowanej, o którym mowa w ust. 6, załącza się prawomocne orzeczenie wraz z uzasadnieniem.

8. Termin do wniesienia kasacji wynosi 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

9. Kasacja w stosunku do tej samej osoby lustrowanej i tego samego orzeczenia może być przez ten sam uprawniony podmiot wniesiona tylko raz.

10. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w terminie 3 miesięcy od daty jej wniesienia.

Art. 21c. Po otrzymaniu od Państwowej Komisji Wyborczej oświadczenia kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej lub informacji, o których mowa w art. 297 § 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349 oraz z 2019 r. poz. 273), sąd wydaje orzeczenie w pierwszej instancji w terminie 21 dni, a w drugiej instancji w terminie 14 dni. Orzeczenie sądu niezwłocznie doręcza się Państwowej Komisji Wyborczej.

¹⁵⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim pozbawia osobę lustrowaną prawa do wniesienia kasacji od prawomocnego orzeczenia sądu, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

Art. 21d. 1. Do wznowienia postępowania lustracyjnego, w zakresie nieuregulowanym przepisami niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

2. Postępowanie lustracyjne zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, które zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że przestępstwo to mogło mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, wskazujące na to, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów i dowodów jest oczywiście niesłuszne.

3. Postępowania na niekorzyść osoby lustrowanej nie wznawia się po upływie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

4. Postępowanie lustracyjne może być wznowione z urzędu, na wniosek osoby, w sprawie której wydano prawomocne orzeczenie, lub na wniosek dyrektora Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięi Narodowej.

5. W razie śmierci osoby, w sprawie której wydano prawomocne orzeczenie, wniosek o wznowienie postępowania lustracyjnego na jej korzyść może także złożyć osoba najbliższa zmarłego w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego.

Art. 21e. 1. Prawomocne orzeczenie sądu, stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, traktuje się jako obligatoryjną przesłankę pozbawienia tej osoby pełnionej przez nią funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 2–54, 56, 57 i 61, z zastrzeżeniem art. 21f.

2. Orzeczenie sądu, o którym mowa w ust. 1, prezes sądu przesyła podmiotowi właściwemu w sprawie pozbawienia osoby lustrowanej pełnienia funkcji publicznej.

3.¹⁶⁾ Pozbawienie osoby lustrowanej pełnionej przez nią funkcji publicznej następuje z mocy prawa z dniem doręczenia podmiotowi, o którym mowa w ust. 2, orzeczenia sądu, o którym mowa w ust. 1.

4. Przepisów ust. 1 i 3 nie stosuje się w stosunku do osób, wobec których przepisy odrębne przewidują pozbawienie pełnionej funkcji, w szczególności

¹⁶⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim dotyczy osób wymienionych w art. 4 pkt 13–16, 47 i 48, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

odwołanie lub skreślenie z właściwej listy albo rejestru, w przypadku złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

Art. 21f. 1. Przepisy art. 21e ust. 1 i 3 nie dotyczą sędziów, prokuratorów, radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, adwokatów, radców prawnych, notariuszy i komorników, którzy w tym zakresie podlegają sądownictwu dyscyplinarnemu. Przepis art. 21e ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Za złożenie przez osoby pełniące funkcje wymienione w ust. 1 niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu, sąd dyscyplinarny orzeka karę złożenia z urzędu lub inną przewidzianą w odpowiednich ustawach karę dyscyplinarną skutkującą pozbawieniem pełnionej funkcji publicznej.¹⁷⁾ Przepisów o przedawnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym nie stosuje się.

3. Z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w sprawach określonych w ust. 2, może wystąpić także prokurator Biura Lustracyjnego lub prokurator oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej.

Art. 21g. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego powoduje pozbawienie tej osoby na lat 10 biernego prawa wyborczego na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 21h. (uchylony)

Art. 21i. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego przez sądu niezwłocznie przesyła do Państwowej Komisji Wyborczej w celu ujęcia danych tej osoby w wykazie, o którym mowa w art. 160 § 1 pkt 2a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

¹⁷⁾ Zdanie pierwsze utraciło moc z dniem 29 kwietnia 2011 r. w zakresie, w jakim dotyczy sędziów oraz w zakresie, w jakim dotyczy pozostałych zawodów, o których mowa w art. 21f ust. 1, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 kwietnia 2011 r. sygn. akt K 19/08 (Dz. U. poz. 514).

Rozdział 4

Dostęp do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa dotyczących niektórych osób pełniących funkcje publiczne

Art. 22. 1. Każdemu przysługuje prawo dostępu do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa, znajdujących się w Instytucie Pamięci Narodowej, dotyczących:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu;
- 3) posłów i senatorów oraz posłów do Parlamentu Europejskiego;
- 4) Prezesa Rady Ministrów i członków Rady Ministrów;
- 5) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego oraz sędziów Sądu Najwyższego;
- 6) Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego oraz sędziów Trybunału Konstytucyjnego;
- 7) Prezesa i wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 8) Przewodniczącego Trybunału Stanu, zastępców przewodniczącego Trybunału Stanu oraz członków Trybunału Stanu;
- 8a) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 8b) Rzecznika Praw Dziecka;
- 8c) Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 8d) Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 9) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli i wiceprezesów Najwyższej Izby Kontroli;
- 10) Prezesa i wiceprezesów Prokuraturii Generalnej;
- 11) Prezesa Narodowego Banku Polskiego i wiceprezesów Narodowego Banku Polskiego;
- 11a) członka Rady Polityki Pieniężnej;
- 12) prezesa sądu apelacyjnego, prezesa wojskowego sądu okręgowego oraz prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- 13) członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;
- 14) Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej oraz członków Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;

- 15) Prokuratora Generalnego oraz prokuratorów Prokuratury Krajowej, prokuratora regionalnego oraz prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej;
- 16) Szefa Kancelarii Prezydenta, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Szefa Kancelarii Sejmu i Szefa Kancelarii Senatu;
- 17) osób pełniących funkcje sekretarza stanu i podsekretarza stanu;
- 18) (utracił moc)²⁾
- 19) (utracił moc)²⁾
- 20) wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz członków zarządów powiatów i województw;
- 21) członków zarządu związku metropolitalnego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które wyraziły zgodę na kandydowanie lub zgodę na objęcie funkcji, o których mowa w ust. 1.

3. Prawo dostępu do informacji, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlega wyłączeniu w zakresie dotyczącym:

- 1)¹⁸⁾ informacji ujawniających pochodzenie etniczne lub rasowe, przekonania religijne, przynależność wyznaniową oraz danych o stanie zdrowia i życiu seksualnym;
- 2) danych osobowych innych osób, chyba że były one pracownikami lub funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa państwa;
- 3) danych adresowych i numerów PESEL.

3a. Osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą wyrazić pisemną zgodę na ujawnienie informacji, o których mowa w ust. 3 pkt 1.

4. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do osób, które pełniły funkcje publiczne, o których mowa w ust. 1, począwszy od dnia 24 sierpnia 1989 r. Udostępnianie informacji następuje na zasadach określonych w art. 25–28.

5. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się do osób, o których mowa w art. 52a pkt 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej

¹⁸⁾ Uznany za niezgodny z Konstytucją z dnia 15 maja 2007 r. w zakresie, w jakim pomija inne dane, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. poz. 926 i 1271, z 2004 r. poz. 219 i 285 oraz z 2006 r. poz. 708 i 711), na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, o którym mowa w odnośniku 1; przepis art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych utracił moc w określonym w ustawie zakresie z dnia 25 maja 2018 r. na podstawie art. 175 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000), a w pozostałym zakresie z dnia 6 lutego 2019 r. na podstawie art. 107 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125).

– Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Udostępnianie informacji następuje na zasadach określonych w art. 25–28.

Art. 23. 1. Informacje, dotyczące osoby, o której mowa w art. 22, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej nie później niż po upływie 30 dni od dnia objęcia przez nią funkcji publicznej albo wyrażenia zgody na kandydowanie lub objęcie funkcji publicznej.

2. W przypadku, gdy pisemna zgoda na ujawnienie informacji, o których mowa w art. 22 ust. 3, została wyrażona po udostępnieniu informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej zamieszcza je niezwłocznie w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. W okresie udostępniania informacji dotyczących osoby, o której mowa w art. 22 ust. 1 lub 2, w Biuletynie Informacji Publicznej, prawo dostępu do informacji dotyczących tej osoby przysługuje również na zasadach określonych w art. 25–28.

Art. 24. 1. Informacje dotyczące osób, o których mowa w art. 22 ust. 1, są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres pełnienia funkcji publicznej osoby, której dotyczą.

2. Informacje dotyczące osób, o których mowa w art. 22 ust. 2, są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres poprzedzający objęcie funkcji publicznej.

3. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, prawo dostępu do informacji dotyczących osób, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 2, przysługuje na zasadach określonych w art. 25–28.

Art. 25. 1. Informacje, o których mowa w art. 22, udostępnia się na wniosek złożony w formie pisemnej, skierowany do dyrektora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której dotyczą informacje.

2. Wniosek o udostępnienie informacji powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu, do którego wniosek jest skierowany;
- 2) oznaczenie wnioskodawcy poprzez podanie: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, imion rodziców, daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL;

- 3) informacje umożliwiające identyfikację osoby pełniącej funkcję publiczną, której mają dotyczyć dokumenty, z którymi wnioskodawca chce się zapoznać; w szczególności: imię i nazwisko tej osoby, a także funkcję publiczną, o której mowa w art. 22 ust. 1, pełnioną przez daną osobę;
- 4) podpis wnioskodawcy.

3. W przypadku osoby, o której mowa w art. 22 ust. 2, we wniosku wskazuje się funkcję publiczną, której dotyczyło wyrażenie zgody na kandydowanie lub objęcie funkcji.

4. Wniosek składa się osobiście we właściwym oddziale Instytutu Pamięci Narodowej lub za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188), pod warunkiem poświadczenia podpisu wnioskodawcy przez notariusza lub inną osobę uprawnioną do uwierzytelniania podpisów zgodnie z prawem państwa, w którym czynność ta zostanie dokonana.

5. W przypadku stwierdzenia przez organ braków formalnych wniosku przepisy art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 26. 1. Udostępnienie informacji następuje poprzez umożliwienie wnioskodawcy zapoznania się z treścią dokumentów będących nośnikami takich informacji.

2. Udostępnienie dokumentów wnioskodawcy powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki.

3. Dokumenty udostępnia się wnioskodawcy wyłącznie w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej lub jego oddziału, po uprzednim zawiadomieniu wnioskodawcy o terminie i miejscu ich udostępnienia.

4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 3, powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed wskazanym w tym zawiadomieniu terminem udostępnienia dokumentów.

Art. 27. 1. Organ odmawia udostępnienia informacji w przypadku, gdy udostępnienie informacji nie jest możliwe, a także gdy złożony wniosek odnosi się do informacji zawartych w dokumentach nie dotyczących osoby, o której mowa w art. 22.

2. Odmowa udostępnienia informacji, o których mowa w art. 22, a także umorzenie postępowania o udostępnienie informacji następują w drodze decyzji wydawanej przez właściwego dyrektora oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

3. Organ umarza postępowanie w przypadku cofnięcia wniosku przez wnioskodawcę lub śmierci wnioskodawcy.

4. Do decyzji, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

5. Organem odwoławczym od decyzji, o których mowa w ust. 2, jest Prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

Art. 28. 1. Na decyzje wydane przez organ odwoławczy stronie służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

2. W postępowaniu przed sądami administracyjnymi prowadzonym na skutek wniesienia skargi, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467, 1544 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 11 i 60), z tym że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 29. 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu lustracyjnym, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził osobę, o której mowa w ust. 1, o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania lub odebrał od niej przyrzeczenie.

3. Nie podlega karze, kto nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

4. Jeżeli czyn, określony w ust. 1, został popełniony przez osobę, która pełniła służbę zawodową lub pracowała w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

5. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w ust. 1 lub 4, sąd orzeka środek karny w postaci zakazu pełnienia funkcji publicznych, o których mowa w art. 4, na okres 10 lat.

Art. 29a. 1. Kto posiadając bez tytułu prawnego dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu art. 3, nie wydaje ich Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 1, zostały wytworzone przez sprawcę lub przy jego udziale w ramach czynności wykonywanych w związku z jego pracą lub służbą w organach bezpieczeństwa państwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 30–55. (pominięte)

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 56. 1. Osoba urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., która w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pełni funkcję publiczną wymienioną w art. 4, ma obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2.

2. Właściwy organ, o którym mowa w art. 8, w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, powiadamia osobę, o której mowa w ust. 1, o obowiązku przedłożenia temu organowi oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, oraz informuje o skutku niedopełnienia tego obowiązku, z zastrzeżeniem ust. 2a.

2a. W stosunku do osób pełniących funkcje organu lub członka organu jednostki samorządu terytorialnego lub organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek utworzenia wynika z ustawy,

pochodzących z wyborów powszechnych, organem właściwym do dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, jest wojewoda.

3. W stosunku do osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pełnią więcej niż jedną funkcję publiczną wymienioną w art. 4, obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli złożą one to oświadczenie jednemu z organów właściwych do przedłożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 8. Pozostałym organom właściwym należy przedłożyć informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a.

4. Osoba, która po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nadal kandyduje lub ubiega się o objęcie funkcji publicznej, wymienionej w art. 4, ma obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, przed objęciem tej funkcji.

Art. 57. 1.¹⁹⁾ W przypadku niezłożenia w terminie oświadczenia lustracyjnego przez osobę, zobowiązaną do jego złożenia na podstawie art. 56 ust. 1, następuje skutek określony w art. 21e ust. 1.

2.¹⁹⁾ Pozbawienie funkcji publicznej osoby, o której mowa w ust. 1, następuje z mocy prawa z dniem, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia. Fakt pozbawienia funkcji publicznej stwierdza podmiot właściwy w sprawie pozbawienia lub stwierdzenia wygaśnięcia funkcji publicznej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do sędziego, który w przypadku niezłożenia oświadczenia w terminie, podlega w tym zakresie sądownictwu dyscyplinarnemu. Za niezłożenie przez sędziego oświadczenia, sąd dyscyplinarny orzeka karę złożenia sędziego z urzędu. Przepisów o przedawnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym nie stosuje się.

4. Z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w sprawach określonych w ust. 3, występują podmioty, o których mowa w art. 114 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Art. 57a. Do dnia 31 grudnia 2007 r. przepisy art. 4 pkt 23²⁾ i art. 8 pkt 22 stosuje się odpowiednio do członka organu zarządzającego, nadzorczego lub kontrolnego podmiotu podlegającego nadzorowi Komisji Nadzoru Bankowego.

¹⁹⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim dotyczy osób wymienionych w art. 4 pkt 1, 2 i 17, wybranych w wyborach powszechnych przed wejściem w życie ustawy, oraz w zakresie, w jakim dotyczy osób wymienionych w art. 4 pkt 13–16, 47 i 48 oraz art. 57 ust. 3, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

Art. 58. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Instytutu Pamięci Narodowej utworzy rejestr oświadczeń, o którym mowa w art. 11 *ust. 1*²⁾.

Art. 59. 1.²⁰⁾ W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Instytut Pamięci Narodowej rozpocznie publikację katalogów, o których mowa w art. 52a pkt 5–8 ustawy wymienionej w art. 39.

2. (utracił moc)²⁾

Art. 60. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kończy się kadencja Rzecznika Interesu Publicznego i jego zastępców.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mienie i dokumenty będące we władaniu Rzecznika Interesu Publicznego przechodzą z mocy prawa we władanie Instytutu Pamięci Narodowej.

2a. Należności i zobowiązania Biura Rzecznika Interesu Publicznego stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy należnościami i zobowiązaniami Instytutu Pamięci Narodowej.

2b. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Instytut Pamięci Narodowej wstępuje w prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez Biuro Rzecznika Interesu Publicznego.

3. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy Biura Rzecznika Interesu Publicznego stają się z mocy prawa pracownikami Instytutu Pamięci Narodowej.

4. Stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 3, wygasają z upływem 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed upływem 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie ich nieprzyjęcia przed upływem 2 miesięcy i 2 tygodni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Pracodawca jest obowiązany powiadomić na piśmie pracownika odpowiednio o terminie wygaśnięcia stosunku pracy albo o skutkach nieprzyjęcia nowych warunków pracy lub płacy.

²⁰⁾ Utracił moc w zakresie, w jakim dotyczy art. 52a pkt 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. poz. 424), na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 1.

6. Wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez pracodawcę może nastąpić za wypowiedzeniem. Przepis art. 41¹ Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

7. Pracownicy, o których mowa w ust. 3, zachowują uprawnienia pracownicze wynikające z aktów, na których podstawie powstał ich stosunek pracy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do dnia:

- 1) upływu 2 miesięcy i 2 tygodni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przyjęli proponowane warunki pracy lub płacy na dalszy okres, albo
- 2) wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 4, albo
- 3) wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 6.

8. W przypadku wygaśnięcia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 4, lub wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 6, pracownikom:

- 1) mianowanym – przysługuje świadczenie pieniężne przewidziane w art. 13¹ ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1915);
- 2) innym niż wymienieni w pkt 1 – przysługuje odprawa, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969).

Art. 61. W terminie, o którym mowa w art. 63b ust. 2, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie przekaze Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty, o których mowa w art. 3.

Art. 62. 1. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, a także akta funkcjonariuszy i żołnierzy wytworzone lub gromadzone w okresie do dnia 31 lipca 1990 r.

2. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Obrony Narodowej prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, a także akta funkcjonariuszy i żołnierzy tych służb wytworzone lub gromadzone w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r.

3. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dyrektorzy Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych prześlą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy wymienionej w art. 39.

4. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy dyrektorzy Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych przygotowują do udostępnienia pracownikom i prokuratorom Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty wytworzone lub zgromadzone przez Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz wojewódzkie i miejskie urzędy kontroli prasy, publikacji i widowisk, Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz okręgowe urzędy, a także przez Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.

4a. W terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu oraz Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej, ustalą, czy w odniesieniu do dokumentów przekazywanych do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w trybie określonym w ust. 1–3, nie zachodzą przesłanki do zastrzeżenia dostępu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 39. Wniosek o zatwierdzenie zastrzeżenia dostępu do określonych dokumentów, o którym mowa w art. 39 ust. 3 ustawy wymienionej w art. 39, powinien zostać złożony przed przekazaniem dokumentów do Instytutu Pamięci Narodowej.

5. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej może, w każdym czasie, zażądać od organów, o których mowa w ust. 1–3, dokumentów nieprzekazanych. Przekazanie dokumentów następuje w terminie wyznaczonym przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

5a. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do innych instytucji i organów władzy publicznej.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu mogą wykonać dla potrzeb urzędu kopie akt funkcjonariuszy pozostających w służbie, które powstały w okresach, o których mowa odpowiednio w ust. 1 lub 2.

Art. 63. 1. Wnioski i pytania, o których mowa w art. 30 ustawy wymienionej w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, niezrealizowane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, traktuje się jako wniosek, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 39, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

2. Do spraw, o których mowa w ust. 1, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą.

3. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy pokrzywdzony w rozumieniu art. 6 ustawy, o której mowa w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, który uzyskał prawo wglądu do dotyczących go dokumentów i nie zrealizował tego prawa przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może uzyskać wgląd do dotyczących go dokumentów na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 39, w brzmieniu dotychczasowym, po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 albo informacji, o której mowa w art. 7 ust. 3a, do Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, właściwego miejscowo ze względu na realizację prawa wglądu do dokumentów.

Art. 63a. 1. Postępowania lustracyjne wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się według przepisów dotychczasowych, z zastrzeżeniem ust. 2–6.

2. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, uprawnienia i obowiązki Rzecznika Interesu Publicznego przejmuje dyrektor Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej lub wyznaczony przez niego prokurator Biura Lustracyjnego albo oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej.

3. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 18.

4. Postępowania lustracyjne wszczęte i niezakończone w pierwszej instancji przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, rozpatruje sąd okręgowy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.

5. Postępowania lustracyjne wszczęte i niezakończone w drugiej instancji przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, rozpatruje sąd apelacyjny, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie lustracyjne.

6. Sprawy, o których mowa w ust. 4 i 5, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie niezwłocznie przekaze właściwym sądom do rozpoznania.

7. Sąd okręgowy w przypadku, o którym mowa w ust. 4, oraz sąd apelacyjny w przypadku, o którym mowa w ust. 5, prowadzi rozprawę od początku.

Art. 63b. 1. Akta zakończonych postępowań lustracyjnych, przeprowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. poz. 428, z późn. zm.²¹⁾), są jawne, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.

2. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Sąd Apelacyjny w Warszawie w składzie jednego sędziego wydaje postanowienie w sprawie jawności akt, o których mowa w ust. 1, albo odmawia ich ujawnienia. Na postanowienie sądu osobie lustrowanej oraz prokuratorowi Biura Lustracyjnego lub prokuratorowi oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.

3. Sąd rozpatruje sprawy, o których mowa w ust. 1, według kolejności wpływu wniosków Rzecznika Interesu Publicznego do Wydziału Lustracyjnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

4. Sąd postanawia o jawności akt w przypadku, gdy nie zostały w nich ujawnione okoliczności, o których mowa w art. 18 ust. 2 lub 2a.

5. Niezwłocznie po rozpoznaniu zażalenia, o którym mowa w ust. 2, albo po upływie terminu do jego wniesienia, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie przekazuje akta, o których mowa w ust. 1, Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej.

6. Do akt, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 18 ust. 5.

Art. 63c. W terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, Państwowa Komisja Wyborcza przekaze Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej będące w jej posiadaniu oświadczenia lustracyjne, złożone na podstawie ustawy, o której mowa w art. 66.

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. poz. 618, 681 i 701, z 2000 r. poz. 488 i 600, z 2002 r. poz. 128, 676, 765, 1271 i 1434, z 2003 r. poz. 390 i 921, z 2004 r. poz. 219, z 2005 r. poz. 1365 oraz z 2006 r. poz. 708, 711 i 1218.

Art. 64. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu i Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej, w odniesieniu do dokumentów przekazanych do Instytutu Pamięci Narodowej, dokonają w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ich przeglądu w celu podjęcia decyzji o ich zastrzeżeniu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 39.

Art. 65. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych dokona, na uzgodniony wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych Rzecznika Interesu Publicznego, odpowiednio do treści art. 60.

2. Rada Ministrów zapewni sfinansowanie w roku 2006 realizacji przez Instytut Pamięci Narodowej zadań określonych w niniejszej ustawie.

Art. 66. Traci moc ustawa z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. poz. 428, z późn. zm.²¹⁾), z wyjątkiem art. 30.

Art. 67. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 2007 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 39 pkt 7 i art. 57, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²²⁾.
- 2) (uchylony)
- 3) (utracił moc)²⁾

²²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 30 listopada 2006 r.

Załączniki do ustawy z dnia 18 października 2006 r.
Załącznik nr 1 (utracił moc)²⁾

Załącznik nr 1a do ustawy z dnia 18 października 2006 r.

WZÓR OŚWIADCZENIA LUSTRACYJNEGO

Część A

Ja syn/córka
(imię i nazwisko, nazwisko rodowe, (imię ojca)
inne nazwiska używane w latach 1944–1990)

urodzony/urodzona
(data i miejsce urodzenia)

zamieszkały/zamieszkała
(adres zamieszkania)

legitymujący się/legitymująca się
(nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość, jego numer i numer PESEL)

wykonujący/wykonująca funkcję publiczną albo ubiegający się/ubiegająca się o objęcie lub wykonywanie funkcji publicznej
.....
(funkcja publiczna określona w art. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów)

świadom/świadoma odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia, po zapoznaniu się z treścią ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 430), oświadczam, że nie pracowałem/nie pracowałam, nie pełniłem/nie pełniłam służby ani nie byłem/nie byłam współpracownikiem* w rozumieniu art. 3a powołanej ustawy, organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 powołanej ustawy, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

Ja syn/córka
(imię i nazwisko, nazwisko rodowe, (imię ojca)
inne nazwiska używane w latach 1944–1990)

urodzony/urodzona
(data i miejsce urodzenia)

zamieszkały/zamieszkała
(adres zamieszkania)

legitymujący się/legitymująca się
(nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość, jego numer i numer PESEL)

wykonujący/wykonująca funkcję publiczną albo ubiegający się/ubiegająca się o objęcie lub wykonywanie funkcji publicznej
.....
(funkcja publiczna określona w art. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów)

świadom/świadoma odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia, po zapoznaniu się z treścią ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, oświadczam, że pracowałem/pracowałam, pełniłem/pełniłam służbę, byłem/byłam współpracownikiem* w rozumieniu art. 3a powołanej ustawy, organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 powołanej ustawy, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

Część B**

Lp.	Organ bezpieczeństwa państwa określony w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów	Funkcja	Data podjęcia i zakończenia pracy, służby lub współpracy

Dodatkowo wyjaśniam:

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

* Właściwe podkreślić.

** Wypełniają osoby, które oświadczyły, że służyły, pracowały lub współpracowały z organami bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Załącznik nr 2 (utracił moc)²⁾

Załącznik nr 2a do ustawy z dnia 18 października 2006 r.

WZÓR INFORMACJI O ZŁOŻENIU OŚWIADCZENIA LUSTRACYJNEGO

Ja syn* /córka* nr PESEL
(imię i nazwisko) (imię ojca) (PESEL)

informuję, że oświadczenie lustracyjne, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 430) złożyłem*/złożyłam*

w dniu
(data złożenia oświadczenia)

do
(organ któremu przedłożono oświadczenie)

w związku z
.....

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

* Właściwe podkreślić.

Załącznik nr 3 do ustawy z dnia 18 października 2006 r.

ŚCIŚLE TAJNE
(po wypełnieniu)
egz. pojedynczy

WZÓR DEKLARACJI O PRACY LUB SŁUŻBIE W ORGANACH BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA
W OKRESIE OD DNIA 22 LIPCA 1944 R. DO DNIA 31 LIPCA 1990 R.

Ja syn/córka
(imię i nazwisko, nazwisko rodowe, (imię ojca)
inne nazwiska używane w latach 1944–1990)

urodzony/urodzona
(data i miejsce urodzenia)

zamieszkały/zamieszkała
(adres zamieszkania)

legitymujący się/legitymująca się
(nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość, jego numer i numer PESEL)

wykonujący/wykonująca funkcję publiczną albo ubiegający się/ubiegająca się o objęcie lub wykonywanie funkcji publicznej
.....
(funkcja publiczna określona w art. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów)

stwierdzam, że pracowałem/pracowałam, pełniłem/pełniłam służbę* w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 430).

DEWD:

Ściśle Tajne (po wypełnieniu)
Strona 1/2

27.11.2019

ŚCIŚLE TAJNE
(po wypełnieniu)
egz. pojedynczy

Lp.	Organ bezpieczeństwa państwa określony w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów	Funkcja	Data podjęcia i zakończenia pracy lub służby

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

* Właściwe podkreślić.

Wykonano w egz. pojedynczym
Sporządził/Wykonał:

DEWD:

Ściśle Tajne (po wypełnieniu)
Strona 2/2

27.11.2019

Załącznik nr 4 do ustawy z dnia 18 października 2006 r.

ŚCIŚLE TAJNE
(po wypełnieniu)
egz. pojedynczy

WZÓR OŚWIADCZENIA LUSTRACYJNEGO

Część A

Ja syn/córka
(imię i nazwisko, nazwisko rodowe, (imię ojca)
inne nazwiska używane w latach 1944–1990)

urodzony/urodzona
(data i miejsce urodzenia)

zamieszkały/zamieszkała
(adres zamieszkania)

legitymujący się/legitymująca się
(nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość, jego numer i numer PESEL)

wykonujący/wykonująca funkcję publiczną albo ubiegający się/ubiegająca się o objęcie lub wykonywanie funkcji publicznej
.....
(funkcja publiczna określona w art. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów)

świadom/świadoma odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia, po zapoznaniu się z treścią ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 430), oświadczam, że nie pracowałem/nie pracowałam, nie pełniłem/nie pełniłam służby ani nie byłem/nie byłam współpracownikiem* w rozumieniu art. 3a powołanej ustawy, organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 powołanej ustawy, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

ŚCIŚLE TAJNE
(po wypełnieniu)
egz. pojedynczy

Ja syn/córka
(imię i nazwisko, nazwisko rodowe, (imię ojca)
inne nazwiska używane w latach 1944–1990)

urodzony/urodzona
(data i miejsce urodzenia)

zamieszkały/zamieszkała
(adres zamieszkania)

legitymujący się/legitymująca się
(nazwa dokumentu stwierdzającego tożsamość, jego numer i numer PESEL)

wykonujący/wykonująca funkcję publiczną albo ubiegający się/ubiegająca się o objęcie lub wykonywanie funkcji publicznej
.....
(funkcja publiczna określona w art. 4 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów)

świadom/świadoma odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia, po zapoznaniu się z treścią ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, oświadczam, że pracowałem/pracowałam, pełniłem/pełniłam służbę, byłem/byłam współpracownikiem* w rozumieniu art. 3a powołanej ustawy, organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 powołanej ustawy, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

ŚCIŚLE TAJNE
(po wypełnieniu)
egz. pojedynczy

Część B**

Lp.	Organ bezpieczeństwa państwa określony w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów	Funkcja	Data podjęcia i zakończenia pracy, służby lub współpracy

Dodatkowo wyjaśniam:

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(miejscowość, data)

.....
(własnoręczny podpis)

* Właściwe podkreślić.

** Wypełniają osoby, które oświadczyły, że służyły, pracowały lub współpracowały z organami bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

Wykonano w egz. pojedynczym

Sporządził/Wykonał:

DEWD:

Ścisłe Tajne (po wypełnieniu)
Strona 3/3